

Έρευνα και Ανάλυση Τουριστικής Αγοράς

Ε' εξάμηνο

Διδάσκουσα: Σοφία Βλάχου

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Σχετικά με το μάθημα

- ▶ Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/ριες του Ε' εξαμήνου του Τμήματος Τουρισμού.
- ▶ Οργάνωση μαθήματος:
  - ▶ Διαλέξεις: 4 ώρες κάθε εβδομάδα
    - ▶ Τετάρτη 15:00-17:00 – Αιθ. 1 Τμήμα Πληροφορικής
    - ▶ Παρασκευή 15:00-17:00 Αιθ. 3 Τμήμα Πληροφορικής

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- E-mail: sofiavlachou@ionio.gr
- Με μήνυμα στην πλατφόρμα
Open Courses

Τρόπος διεξαγωγής μαθήματος

- Θεωρητικές διαλέξεις (4 ώρες ανά εβδομάδα)
- Μελέτες Περιπτώσεων (Παρουσίαση ρεαλιστικών σεναρίων)
- Μέσω λογισμικού υποστήριξης μαθησιακής διαδικασίας (open courses)
- Γραπτή εργασία (προαιρετική)
- Παρουσιάσεις από τους φοιτητές

Στόχοι του μαθήματος

- ▶ Η εισαγωγή στις βασικές έννοιες της ερευνητικής διαδικασίας.
- ▶ Η κατανόηση των βασικών τεχνικών και μεθοδολογιών ανάλυσης δεδομένων συμπεριλαμβανομένων του ορισμού του προβλήματος, του σχεδιασμού της έρευνας, της μέτρησης, της συλλογής δεδομένων, της ανάλυσης δεδομένων και της παρουσίασης των πορισμάτων της έρευνας.
- ▶ Η απόκτηση εμπειρικών γνώσεων μέσα από τις μελέτες περίπτωσης και την εκπόνηση εργασιών.

Τρόπος Αξιολόγησης

- ▶ Η αξιολόγησή σας θα γίνεται με τον εξής τρόπο:

Αξιολόγηση	Ποσοστό
Γραπτή ατομική εργασία και	30 %
Προφορική παρουσίαση	10 %
Τελική γραπτή εξέταση	60 %

- ▶ Για τους φοιτητές/τριες που δεν παρακολουθούν τις διαλέξεις:
- **100% τελική γραπτή εξέταση** (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, και δυο ερωτήσεις ανάπτυξης).

Περιεχόμενο μαθήματος

- ▶ Εισαγωγή στην Τουριστική αγορά
- ▶ Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων στην τουριστική αγορά
- ▶ Χρήση μηχανικής μάθησης για πρόβλεψη τουριστικών τάσεων
- ▶ Ανάλυση κοινωνικών δικτύων στην τουριστική αγορά
- ▶ Ανάλυση συμπεριφοράς καταναλωτή στον τουρισμό
- ▶ Στρατηγικές ανάλυσης αγοράς
- ▶ Αξιολόγηση, σύνθεση και παρουσίαση αποτελεσμάτων
- ▶ Μελέτες περίπτωσης

Μελέτες περίπτωσης (ενδεικτικά)

- ▶ «Ψηφιακό Μάρκετινγκ: τα 6Ps και η έννοια του viral marketing στο πλαίσιο των digital social networks»
- ▶ «Καταναλωτισμός και Mobile marketing vs. Mobile advertising και στάσεις καταναλωτών»
- ▶ «Τεχνητή νοημοσύνη και συμπεριφορά καταναλωτή»

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- **Στατιστική Έρευνας- Μέθοδοι και Εφαρμογές, Ρόντος Κωνσταντίνος, Παπάνης Ευστράτιος, 1^η/2006, ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΔΕΡΗΣ-ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΔΕΡΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.**
- Μέθοδοι έρευνας αγοράς, Σαμαντά Ειρήνη, 1^η/2019, ΜΠΕΝΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.
- Μέθοδοι έρευνας για τις επιχειρήσεις, Schindler Pamela S. (Συγγρα.) - Αποστολάκης Αλέξανδρος, Κουργιαντάκης Μάρκος (Επιμ.), 1^η/2019, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΕ
- Έρευνα και Μετρικές Μάρκετινγκ, Σιώμκος Ι. Γεώργιος, Μαύρος Α. Δημήτριος, 1^η/2018, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
- Εφαρμογή μεθόδων ανάλυσης στην έρευνα αγοράς, Σιώμκος Γεώργιος Ι., Βασιλικοπούλου Αικατερίνη Ι., 1^η/2005, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ ΑΕ
- Μέθοδοι έρευνας αγοράς, Σταθακόπουλος Βλάσης, 1^η/2017, UNIBOOKS IKE
- Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ και την Έρευνα Αγοράς, Τομάρας Πέτρος, 6^η/2018, Διαθέτης (Εκδότης): Γεώργιος Τομάρας
- Έρευνα Τουριστικής Αγοράς, Χρήστου Ευάγγελος, 1^η/2019, ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΑΡΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ

Στατιστική Έρευνας- Μέθοδοι και Εφαρμογές, Ρόντος Κωνσταντίνος, Παπάνης Ευστράτιος, 1η/2006, ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΔΕΡΗΣ-ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΔΕΡΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

- Στο σύγγραμμα αυτό δίνονται, βήμα προς βήμα, οι βασικές αρχές που θα πρέπει να ακολουθούνται σε μια στατιστική έρευνα ή οι λανθασμένες ενέργειες που θα πρέπει να αποφεύγονται στα διάφορα στάδια αυτής, ώστε να γίνει ευκολότερη κάθε προσπάθεια ενασχόλησης με τα σχετικά θέματα ή τουλάχιστον, ελέγχου της ορθότητας ορισμένων βασικών επιλογών που γίνονται στα πλαίσια αυτής. (. . .) Πιστεύουμε ότι η συγκέντρωση και η συστηματική παρουσίαση όλου αυτού του υλικού, όπως και η έμφαση που δόθηκε στις εφαρμογές και στα παραδείγματα, θα συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός χρήσιμου βοηθήματος για όσους και όσες διδάσκονται τη Στατιστική Μεθοδολογία ή επιθυμούν να ασχοληθούν με την έρευνα στην πράξη. (ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟ ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ)

Επιπλέον συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

- Λιναρδής, Α., Μαραβελάκης, Π., & Φραγκούλης, Γ. (2023). Μέθοδοι συλλογής δεδομένων με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου και μεθοδολογία έρευνας. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-381>
- Σαμαντά, Ε. (2023). Η επίδραση του Digital και του Social Media Marketing σε επιχειρήσεις και καταναλωτές. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-51>
- Φλώρου, Γ. (2023). Στατιστικές Μέθοδοι Έρευνας. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-230>
- Ian H. Witten, Eibe Frank, and Mark A. Hall. (2011). Data Mining: Practical Machine Learning Tools and Techniques (3rd. ed.). Morgan Kaufmann Publishers Inc., San Francisco, CA, USA.
- Oshriyeh, O. Applied data science in tourism (Interdisciplinary approaches, methodologies, and applications. Inf Technol Tourism 25, 133–136 (2023).
- Dias, Alvaro, Bruno Sousa, Vasco Santos, Paulo Ramos, and Arlindo Madeira. 2023. "Wine Tourism and Sustainability Awareness: A Consumer Behavior Perspective" Sustainability 15, no. 6: 5182. <https://doi.org/10.3390/su15065182>
- Lee, Jun, and Jeong-Joon Kim. 2023. "A Study on Market Segmentation According to Wellness Tourism Motivation and Differences in Behavior between the Groups—Focusing on Satisfaction, Behavioral Intention, and Flow" International Journal of Environmental Research and Public Health 20, no. 2: 1063. <https://doi.org/10.3390/ijerph20021063>

Ενότητα 1^η

Εισαγωγή

Βασικοί Ορισμοί και Έννοιες

Τι είναι τα Στατιστικά Δεδομένα;

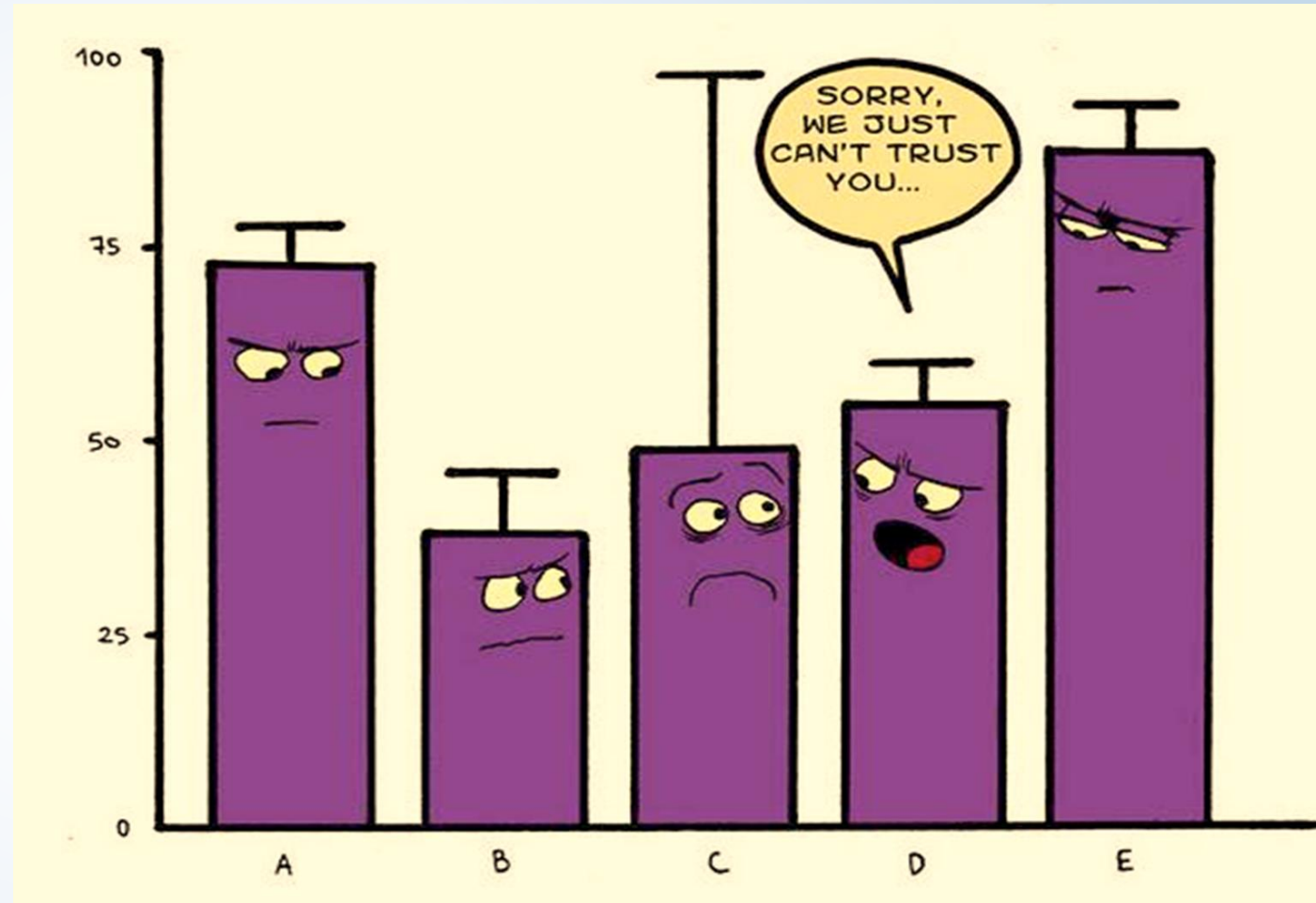
- Τα **στατιστικά δεδομένα** είναι πληροφορίες ή τιμές που συλλέγονται, οργανώνονται και αναλύονται για να περιγράψουν ή να εξάγουν συμπεράσματα σχετικά με ένα φαινόμενο ή μια ομάδα δεδομένων.
- Στην ουσία, είναι τα **αριθμητικά δεδομένα** που χρησιμοποιούνται για να μετρήσουν και να κατανοήσουν την απόδοση, τις τάσεις, τις συσχετίσεις ή τις σχέσεις μεταξύ διάφορων μεταβλητών. Μπορούν να προκύψουν από παρατηρήσεις, μετρήσεις ή έρευνες.

Δεδομένα vs. Στατιστικά Δεδομένα

- ▶ **Ανεπεξεργαστες** πληροφορίες σε πρωτόγεννή μορφή.
- ▶ Μπορούν να προέρχονται από διάφορες πηγές, όπως παρατηρήσεις, μετρήσεις, ερωτηματολόγια, πειράματα κ.λπ.
- ▶ Απλά γεγονότα, παρατηρήσεις, μετρήσεις
- ▶ **Δεν έχουν νόημα χωρίς επεξεργασία**
- ▶ Μπορεί να είναι ποσοτικά ή ποιοτικά
- ▶ Πρώτη ύλη για ανάλυση, ερμηνεία και εξαγωγή συμπερασμάτων
- ▶ Είναι το **αποτέλεσμα της ανάλυσης** των δεδομένων.
- ▶ Προέρχονται από τη διαδικασία της στατιστικής επεξεργασίας των δεδομένων
- ▶ Συνήθως περιλαμβάνουν μετρήσεις, π.χ. μέσο όρο, ποσοστά, τυπικές αποκλίσεις...
- ▶ **Είναι επεξεργασμένα, οργανωμένα κι έχουν αναλυθεί**
- ▶ Παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τάσεις, σχέσεις, πρότυπα
- ▶ Ερμηνεύονται και **παρέχουν νόημα**
- ▶ Παρέχουν συμπεράσματα και βοηθούν στη λήψη αποφάσεων
- ▶ Ιδανικά για εξαγωγή συμπερασμάτων

- Μερικά παραδείγματα στατιστικών δεδομένων είναι:
- Τα **ποσοστά** ανεργίας μιας χώρας.
- Ο **μέσος όρος** ηλικίας των κατοίκων μιας πόλης.
- Τα **ποσοστά** επιτυχίας σε ένα τεστ.
- Οι θερμοκρασίες που καταγράφονται κατά τη διάρκεια ενός μήνα.

Σε ποιες κατηγορίες
διακρίνονται τα δεδομένα;;;

Κατηγορίες Στατιστικών Δεδομένων

- **Ποσοτικά:** Αριθμητικά δεδομένα που εκφράζουν ποσότητες όπως ύψος, βάρος, χρόνος.
  - **Διακριτά** (παίρνουν συγκεκριμένες περιορισμένες τιμές)
  - **Συνεχή** (μπορούν να πάρουν άπειρες τιμές σε ένα διάστημα)
- **Ποιοτικά:** Δεδομένα που κατηγοριοποιούνται με βάση μη αριθμητικά χαρακτηριστικά όπως φύλο, χρώμα ματιών.
  - **Ονομαστικά** (κατηγορίες που δεν έχουν κάποια φυσική σειρά)
  - **Ταξινομικά** (κατηγορίες που έχουν κάποια φυσική σειρά)

Παραδείγματα Ποσοτικών Δεδομένων

- ▶ **Διακριτά δεδομένα** (παιρνουν συγκεκριμένες, περιορισμένες τιμές):
  - Παράδειγμα 1: **Αριθμός παιδιών σε μια οικογένεια** – Μπορεί να είναι 0, 1, 2, 3 κ.λπ. Δεν μπορείς να έχεις 1.5 παιδιά.
  - Παράδειγμα 2: **Αριθμός αυτοκινήτων σε ένα πάρκινγκ** – Μπορεί να είναι 10, 20, 30 κ.λπ. αλλά όχι δεκαδικά.
  - Παράδειγμα 3: **Αριθμός φοιτητών σε μια αίθουσα** – 25, 30, 35 μαθητές.
- ▶ **Συνεχή δεδομένα** (μπορούν να πάρουν άπειρες τιμές σε ένα διάστημα):
  - Παράδειγμα 1: **Ύψος ανθρώπων** – Μπορεί να είναι 1,75m, 1,764m, 1,80m κ.λπ. (με οποιαδήποτε ακρίβεια).
  - Παράδειγμα 2: **Βάρος** – Μπορεί να είναι 70.5 κιλά, 70.55 κιλά, 71 κιλά κ.λπ.
  - Παράδειγμα 3: **Χρόνος ολοκλήρωσης ενός αγώνα** – Μπορεί να είναι 9.58 δευτερόλεπτα, 9.584 δευτερόλεπτα κ.λπ.

Παραδείγματα Ποιοτικών Δεδομένων

- ▶ **Ονομαστικά δεδομένα** (κατηγορίες που δεν έχουν φυσική σειρά):
  - Παράδειγμα 1: **Χρώμα ματιών** – Μπλε, Πράσινα, Καφέ (δεν υπάρχει κάποια ιεραρχία ή σειρά).
  - Παράδειγμα 2: **Μάρκα αυτοκινήτου** – Toyota, BMW, Mercedes (απλές κατηγορίες χωρίς σειρά).
  - Παράδειγμα 3: **Είδος κατοικίδιου** – Σκύλος, Γάτα, Χάμστερ.
- ▶ **Ταξινομικά δεδομένα** (κατηγορίες που έχουν φυσική σειρά):
  - Παράδειγμα 1: **Εκπαιδευτικό επίπεδο** – Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο, Πανεπιστήμιο (υπάρχει φυσική ιεραρχία).
  - Παράδειγμα 2: **Βαθμολογία σε διαγωνισμό** – Κακή, Μέτρια, Καλή, Εξαιρετική.
  - Παράδειγμα 3: **Ποσοστό συμφωνίας** – Διαφωνώ, Ουδέτερη άποψη, Συμφωνώ (υπάρχει φυσική τάξη).

Μπορείτε να δώσετε παραδείγματα για
την Τουριστική Αγορά;

Τι τύπο δεδομένων βλέπετε στον παρακάτω πίνακα;

Μεταβλητή	Τιμή 1	Τιμή 2	Τιμή 3	Τιμή 4
Ύψος (m)	1.75	1.68	1.80	1.65
Βάρος (kg)	72	65	85	60
Ηλικία (έτη)	25	30	22	40
Ταχύτητα (km/h)	50	60	70	80

Τι τύπο δεδομένων βλέπετε στον παρακάτω πίνακα;

Μεταβλητή	Τιμή 1	Τιμή 2	Τιμή 3	Τιμή 4
Χρώμα ματιών	Μπλε	Καφέ	Πράσινα	Γκρι
Φύλο	Άνδρας	Γυναίκα	Άνδρας	Γυναίκα
Τύπος κατοικιδίου	Σκύλος	Γάτα	Πουλί	Σκύλος
Εκπαιδευτικό επίπεδο	Γυμνάσιο	Λύκειο	Πανεπιστήμιο	Δημοτικό
Είδος αυτοκινήτου	SUV	Σεντάν	Κάμπριο	SUV

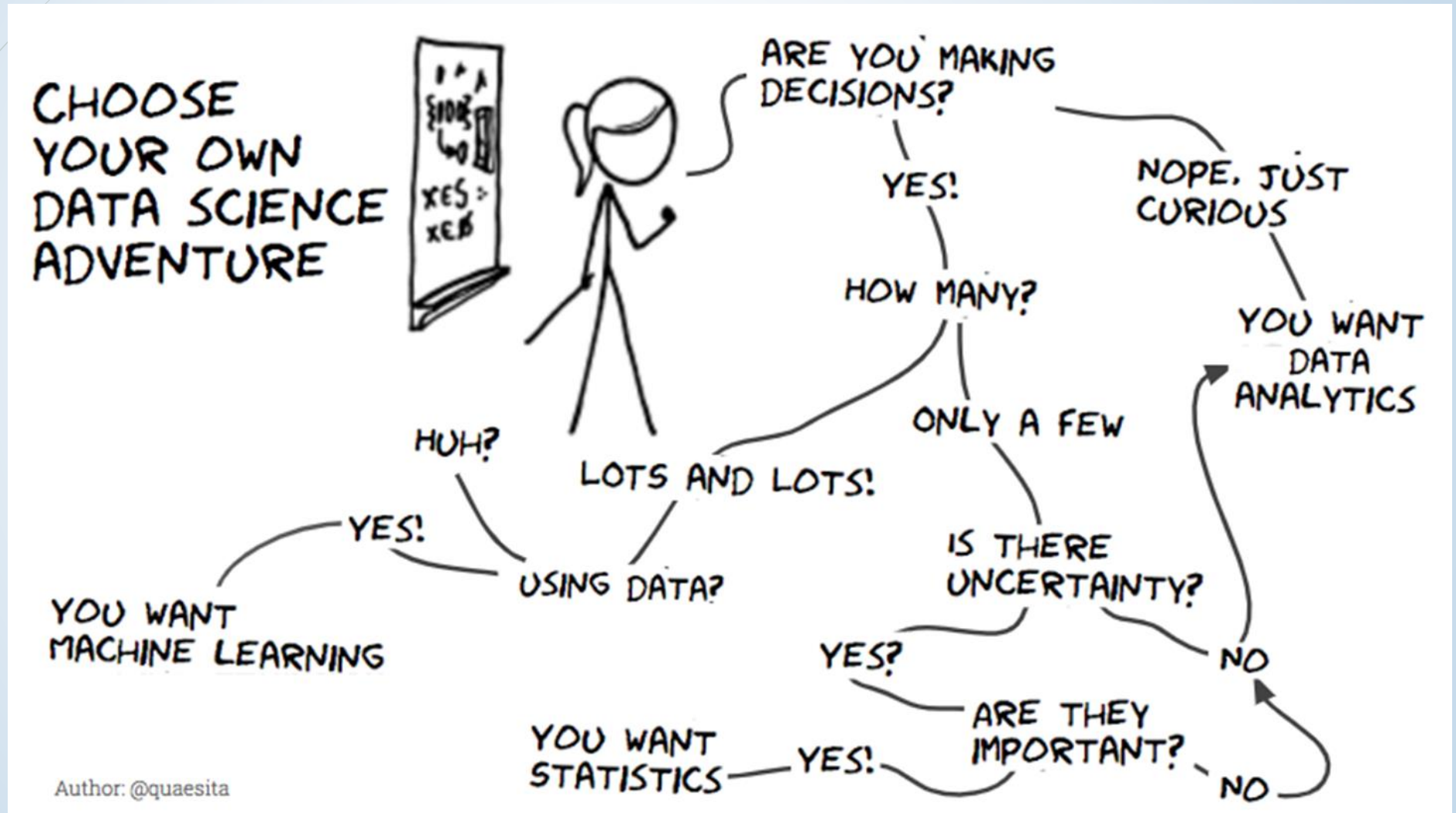

ΣΥΝΕΠΩΣ...

- Η **βασική διαφορά** μεταξύ **ποσοτικών** και **ποιοτικών** δεδομένων είναι η εξής:
  - **Ποσοτικά δεδομένα** είναι αριθμητικά και μετρήσιμα. Αφορούν ποσότητες, όπως το ύψος, το βάρος, η ηλικία.
  - **Ποιοτικά δεδομένα** είναι κατηγορίες ή χαρακτηριστικά που δεν μετρώνται αριθμητικά, όπως το φύλο, το χρώμα ματιών, η εθνικότητα.
- **Δηλαδή, τα ποσοτικά δεδομένα περιγράφουν "πόσο" και τα ποιοτικά "τι".**

Συλλογή Δεδομένων = Η ώρα της αλήθειας

Είναι ποιοτικά όλα τα δεδομένα;

- ▶ Η ποιότητα των στατιστικών δεδομένων εξαρτάται από τον τρόπο συλλογής και τις μεθόδους επεξεργασίας και παρουσίασης που χρησιμοποιούνται σε κάθε ερευνητικό πρόβλημα.
- ▶ Ακόμη κι αν χρησιμοποιηθούν οι πιο προηγμένες μέθοδοι, **εάν τα στατιστικά δεδομένα δεν είναι ποιοτικά, η ανάλυση δεν θα παράσχει αξιόπιστα αποτελέσματα.**
- ▶ Κάποιες φορές η επεξεργασία των στατιστικών δεδομένων εκτελείται πλημμελώς, άρα δεν εξασφαλίζεται ένα ικανοποιητικό επίπεδο της έρευνας.
- ▶ Η επιλογή της μεθόδου δειγματοληψίας και του μεγέθους του δείγματος είναι εργασίες που απαιτούν εξειδίκευση, εμπειρία αλλά και διαίσθηση.

Επιστήμη και Έρευνα

Η έρευνα υπό το πρίσμα της επιστήμης

- ▶ Η Επιστήμη, ως σύνολο συστηματικών γνώσεων που αναφέρονται σε ορισμένο κύκλο φαινομένων, έχει ως στόχο να ερμηνεύει την **ανθρώπινη** συμπεριφορά και τα **φυσικά** και **κοινωνικά** φαινόμενα, δηλαδή να κατασκευάσει μια θεωρία, ένα άθροισμα εξηγητικών αρχών, αλληλένδετων λογικά.
- ▶ Η **θεωρία** θα πρέπει να βασίζεται σε **εμπειρικά δεδομένα** (συλλογή, επεξεργασία, ανάλυση).
- ▶ Η έρευνα δεν είναι ένα σύνολο αποσπασματικών (τυχαίων) εμπειρικών δεδομένων.

Η έρευνα υπό το πρίσμα της επιστήμης

- Σκοπός είναι η **επαλήθευση προβλέψεων** με τη χρήση αποτελεσματικών μεθοδολογιών.
- Έλεγχος **υποθέσεων** – προτάσεις που αναφέρονται σε αιτιακές σχέσεις και επιχειρούν να αποδείξουν συμμεταβολές μεταβλητών.
- Η ύπαρξη **θεωρητικού πλαισίου** καθοδηγεί τον επιστήμονα προς την κατεύθυνση που πρέπει να αναζητήσει αποδείξεις.

Η έρευνα υπό το πρίσμα της επιστήμης

- ▶ Η Επιστημονική Έρευνα όχι μόνο επαληθεύει, απορρίπτει, βελτιώνει ή τροποποιεί μια θεωρία, αλλά παράγει και **νέες Θεωρίες** για την εξέλιξη των φυσικών και κοινωνικών φαινομένων με σκοπό την πρόβλεψη προσεχών σταδίων αυτής της εξέλιξης.
- ▶ Η επιστημονική έρευνα ερμηνεύει τον κόσμο που μας περιβάλλει.

Συνοψίζοντας...

- ▶ Η επιστήμη είναι ένα σύστημα συστηματικών γνώσεων που αποσκοπεί στην **κατανόηση** της ανθρώπινης συμπεριφοράς, των φυσικών και κοινωνικών φαινομένων.
- ▶ Στόχος της επιστήμης είναι η **κατασκευή Θεωριών**, δηλαδή λογικά αλληλένδετων εξηγητικών αρχών που ερμηνεύουν τα φαινόμενα.
- ▶ Οι θεωρίες πρέπει να βασίζονται σε **εμπειρικά δεδομένα**, δηλαδή παρατηρήσεις, συλλογή και ανάλυση δεδομένων.
- ▶ Η έρευνα **δεν** αποτελεί τυχαία ή αποσπασματική συλλογή δεδομένων, αλλά μια συστηματική διαδικασία για την υποστήριξη θεωριών.
- ▶ Αποσπασματικά δεδομένα **δεν** αρκούν για να κατασκευαστεί μια ολοκληρωμένη θεωρία.